

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การประยุกต์ใช้ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ : กรณีศึกษา อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงการประยุกต์ใช้ระบบบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับเงินจัดสรรจำนวน 1 ล้านบาท จากรัฐบาล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กรรมการหมู่บ้านที่มีหน้าที่จัดทำบัญชี จำนวน 10 หมู่บ้าน ในอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่กำกับดูแลจำนวน 2 ราย เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงาน เอกสารแบบฟอร์มทางบัญชีและสมุดบัญชี และศึกษาค้นคว้าจากเอกสารระเบียบคู่มือการทำงานบัญชีและรายงาน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกับวิธีการที่กองทุนหมู่บ้านยึดถือปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้จัดทำบัญชีมิได้มีพื้นฐานความรู้ทางด้านกรบัญชีโดยตรง มีปัญหาในการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับสมุดบัญชีและเอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี และยังขาดความเข้าใจในการบันทึกรายการให้ถูกต้อง เนื่องจากการฝึกอบรมในเบื้องต้นมีระยะเวลาจำกัด ผู้เข้ารับการอบรมไม่เข้าใจศัพท์ทางด้านกรบัญชี นอกจากนี้การจัดทำบัญชีตามคู่มือจัดทำบัญชีและรายงาน มีค่าใช้จ่ายสูง และไม่สะดวกในการจัดเก็บเอกสาร

จากปัญหาที่กล่าวข้างต้น ผู้จัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน มีการปรับเปลี่ยนแบบฟอร์มเอกสารและสมุดบัญชี ให้เหมาะสมและสะดวกในการปฏิบัติงานตามความเข้าใจของตนเอง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหมู่บ้านด้วยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะจัดทำรายงานทางการเงินให้ได้ ตามความต้องการของหน่วยงานที่กำกับดูแล

สำหรับระบบบัญชีที่ประยุกต์ใช้ กรณีศึกษา อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ พบสาระสำคัญในการประยุกต์ใช้ คือ ระบบบัญชีเกี่ยวกับการรับเงิน มีการปรับเปลี่ยนแบบฟอร์มเอกสารและสมุดบัญชีขึ้นมาใหม่ เพื่อเน้นการบันทึกความจำและดูเข้าใจง่าย มีลักษณะเป็นแบบฟอร์มรวมทั้งบันทึกข้อมูลสมาชิกได้จำนวนมากแทนการบันทึกเป็นรายคน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดทำ และรูปแบบใหม่มีความสะดวกในการจัดเก็บมากกว่า แต่ในการรับชำระหนี้จากสมาชิกผู้กู้เงินมีการตัดขั้นตอนการออกไปเสร็จรับเงินให้แก่ผู้กู้เงิน แต่ใช้วิธีบันทึกในสมุดสมุดพกประจำตัวของสมาชิกผู้กู้เงิน ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคิดค้นและพัฒนาขึ้นมาใหม่

ในส่วนของระบบบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินนั้น มีการประยุกต์ โดยบันทึกในสมุดพกประจำตัวข้างต้น เพื่อบันทึกรายละเอียดของการกู้เงิน ซึ่งมีข้อมูลตรงกันกับสมุดบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน สำหรับการจ่ายค่าใช้จ่ายดำเนินงานพบว่าในกรณีที่ไม่มีใบเสร็จรับเงิน จะทำเอกสารเป็นใบบันทึกการขอจ่ายเงินแล้วให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านรับรองการจ่ายเงิน โดยไม่มีการทำใบสำคัญจ่าย

สำหรับการไม่จัดทำใบเสร็จรับเงินและใบสำคัญจ่ายนั้น ผู้ค้นคว้าอิสระมีความเห็นว่าเป็นจุดอ่อนของการควบคุมภายในที่สำคัญ หากผู้จัดทำบัญชีไม่มีความซื่อสัตย์อาจเกิดการทุจริตได้โดยง่าย และการจัดทำเอกสารประกอบรายการบัญชี ถือเป็นมาตรฐานสากลในการควบคุมภายใน ดังนั้น ระบบบัญชีกองทุนหมู่บ้านที่มีการประยุกต์ใช้ จึงควรมีการจัดทำใบเสร็จรับเงินและใบสำคัญจ่าย เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และเป็นการป้องกันการทุจริตได้อีกทางหนึ่ง

ABSTRACT

According to the Independent Study regarding on An Application of Accounting System for Community Fund and Community of Nation : Case Study Amphoe Tha Pla, Changwat Uttaradit. The purpose of the study is applying an accounting system of the Community Funds: one million bath that provide by the government. How is difference from the principle account or the report of Comptroller General's Department? The methodologies of this study are interviewing, practicing' notice and find out any documents. Interviewing among ten villages committee and two officers of Community Development Department. And practicing's notice in term of doing a job and try to study the process of an accounting system of any documents. a regulation, accounting system handbook of Community Funds and Community of Nation reported. in Amphoe Tha Pla, Changwat Uttaradit. The practice use for compare how the different methodology of itself.

The result of the study reveals the accounting system of Community Funds and Community of Nation has producing an accounting and report handbook to provides for all accountants. How ever, the accountant has no ability on basis of accounting system. so they must faced with any problem on working by using an account book. They lack of knowledge to corrected. The fundamental training has no more time. The trainee can not understand about the accounting vocabulary. Therefor, the account system as a handbook or report has costly and inconvenient to collect.

Therefore, the accountants of Community Funds try to change the form. They adapt the appropriate form of account and document by themselves. The main purpose is for using finance report to the need of the controller. There was staff exchange with other village that has been success.

There are some important cases of applying for accounting system on the case study in Amphoe Tha Pla, Changwat Uttaradit, as in accounting system for receiving the money. They adapt an appropriate form of accounting and document form. So, it has a lower cost and convenient for data collection of member in stead of personal data. There are no receipts for the borrower when the Community Funds get any repayment, the treasurer must be collecting the money and take it to the bank. They only recorded in the developing passbook of the borrower.

The applying for accounting system of payment, they gave an accounting book for every member. It uses for record any activities like they do in the Community funds. There is an individual passbook of member to use for written account serving as a reminder or as evidence of a transaction. However, they perform the adapted of accounting system, there is no receipt, no duplicate, but using a letter of payment that approved by the committee of Village funds. while at the same time, an accounting and report handbook set to give a duplicate if there is no receipt.

By the way, it is a weakness of an internal control if there is no receipt and no duplicate. They are worrying about corruption. The standard of internal control must have any document of accounting. For protective corruption, the Accounting System of Community Funds and Community of Nation should have a receipt or a duplicate to get along with the standard of accounting.